

LIETUVOS VYRIAUSIASIS ADMINISTRACINIS TEISMAS

SPRENDIMAS LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2017 m. balandžio 11 d.
Vilnius

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Anatolijaus Baranovo (pranešėjas), Irmanto Jarukaičio ir Skirgailės Žalimienės (kolegijos pirmininkė),

teismo posėdyje apeliacine rašytinio proceso tvarka išnagrinęjo administracinę bylą pagal pareiškėjo J. L. apeliacinį skundą dėl Vilniaus apygardos administracinio teismo 2016 m. vasario 5 d. sprendimo administracinėje byloje pagal pareiškėjo J. L. skundą atsakovui Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, tretiesiems suinteresuotiems asmenims Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybai, Jaunimo reikalų departamentui prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos dėl įsakymo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Teisėjų kolegija

n u s t a t ė:

I.

Pareiškėjas J. L. (toliau – ir pareiškėjas, apeliantas) kreipėsi su skundu (I t., b. l. 1–12) į Vilniaus apygardos administracinį teismą, prašydamas panaikinti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro (toliau – ir Socialinės apsaugos ir darbo ministras) 2015 m. rugpjūčio 24 d. įsakymą Nr. P1-70 „Dėl sprendimo nepriimti J. L. į konkurso būdu laimėtas Jaunimo reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus pareigas“ (toliau – ir Įsakymas) ir įpareigoti atsakovą Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministeriją (toliau – ir atsakovas, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija) iš naujo svarstyti klausimą dėl jo priėmimo į konkurso būdu laimėtas Jaunimo reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – ir Jaunimo reikalų departamentas) direktoriaus pareigas.

Pareiškėjas nurodė, kad 2015 m. liepos 22 d. buvo pripažintas laimėjusiu Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2015 m. balandžio 30 d. skelbtą viešą konkursą Jaunimo reikalų departamento direktoriaus pareigoms eiti, tačiau skundžiamu įsakymu nuspręsta nepriimti jo į konkurso būdu laimėtas pareigas. Įsakymas buvo priimtas vadovaujantis Korupcijos prevencijos įstatymo 9 straipsnio 12 dalimi, įvertinus Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos (toliau – ir Specialiųjų tyrimų tarnyba) 2015 m. rugpjūčio 12 d. ir 2015 m. rugpjūčio 14 d. raštus bei papildomai pateiktą informaciją. Paminėtų raštų neįslaptintoje dalyje nebuvo jokios neigiamos informacijos, dėl kurios jis negalėtų būti paskirtas į Jaunimo reikalų departamento direktoriaus pareigas. Su įslaptinta raštuose pateikta informacija jam nebuvo leista susipažinti. Pareiškėjas

tvirtino, kad jis atitinka nepriekaištingai reputacijai keliamus reikalavimus, nustatytus Valstybės tarnybos įstatymo 3¹ straipsnyje, ir nėra jokių kitų Valstybės tarnybos įstatymo 9 straipsnio 3 dalyje įtvirtintų pagrindų nepriimti jo į Jaunimo reikalų departamento direktoriaus pareigas. Įsakyme nėra nurodytas konkretus Valstybės tarnybos įstatyme įtvirtintas pagrindas, kuriuo remiantis atsisakyta priimti jį į konkurso būdu laimėtas pareigas. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. balandžio 27 d. įsakymu Nr. A1-240 patvirtintame Jaunimo reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus pareigybės aprašyme (toliau – ir Pareigybės aprašymas) nėra nustatyto specialaus reikalavimo atitikti teisės aktuose nustatytus reikalavimus, būtinus išduodant asmens patikimumo pažymėjimą arba leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, taigi Įsakymas nebuvo grindžiamas Valstybės tarnybos įstatymo 9 straipsnio 6 dalimi. Pareiškėjo nuomone, Korupcijos prevencijos įstatymo 9 straipsnio 12 dalyje nėra įtvirtintas pagrindas, kuriuo remiantis gali būti priimtas sprendimas neskirti konkursą laimėjusio asmens į pareigas, todėl Įsakymas buvo priimtas nesant įstatyme nustatyto pagrindo. Pažymėjo, jog Įsakymas buvo priimtas remiantis įslaptinta informacija, su kuria jis nebuvo supažindintas. Jis nėra teistas, dėl jo nėra vykdomas joks ikiteisminis tyrimas, jis taip pat nerengia jokios nusikalstamos veikos, nėra padaręs jokios kitos veikos, nurodytos Korupcijos prevencijos įstatymo 9 straipsnio 2 dalyje. Vilniaus miesto savivaldybės administracijoje jis eina Jaunimo reikalų skyriaus vedėjo pareigas, kurioms taikytini iš esmės tokie patys reikalavimai, kaip ir Jaunimo reikalų departamento direktoriaus pareigybei, todėl nesuprantama, kodėl jis negali eiti pastarųjų pareigų. Teigė, kad atitinka visus konkurso pareigybei keliamus reikalavimus: turi daugelio metų patirtį darbo su jaunimu bei jaunimo politikos srityse, 2014 m. Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos buvo pripažintas labiausiai nusipelnusiu jaunimui žmogumi. Jo darbas jaunimo politikos srityje buvo teigiamai įvertintas Vilniaus miesto savivaldybės administracijos, Jaunimo reikalų departamento, Vilniaus miesto jaunimo organizacijų. Pareiškėjo manymu, Specialiųjų tyrimų tarnybos atsakovui pateikta informacija yra mažų mažiausiai mažareikšmiai ir atsitiktiniai faktai ar aplinkybės, negalintys būti pagrindu neskirti jo į konkurso būdu laimėtas pareigas. Atkreipė dėmesį, kad iki Įsakymo pasirašymo viešojoje erdvėje buvo pasirodę spekuliatyvūs straipsniai apie jo kandidatūrą, tačiau juose nebuvo jokių faktų, dėl kurių negalėtų eiti laimėtų pareigų.

Atsakovas atsiliepiu į skundą (I t., b. l. 40–47) prašė atmesti skundą kaip nepagrįstą.

Atsakovas nurodė, kad 2015 m. balandžio 30 d. paskelbė viešą konkursą Jaunimo reikalų departamento direktoriaus pareigoms eiti, kurį laimėjo pareiškėjas. Socialinės apsaugos ir darbo ministras su 2015 m. rugpjūčio 3 d. raštu Nr. (2.28-7) SD-4926 kreipėsi į Specialiųjų tyrimų tarnybą ir paprašė pateikti informaciją apie pareiškėją. Specialiųjų tyrimų tarnyba 2015 m. rugpjūčio 12 d. rašte Nr. 4-01-5833 nurodė, kad Policijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos informavo, jog apie prevencinio poveikio priemonių taikymą asmeniui pagal Organizuoto nusikalstamumo užkardymo įstatymą informacijos neturi. Informatikos ir ryšių departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registre, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Personalo departamento Vidaus reikalų pareigūnų registre, Administracinių teisės pažeidimų registre ir Eismo įvykių informacinėje sistemoje, 2015 m. rugpjūčio 3 d. duomenimis, informacijos apie pareiškėją ir jam skirtas galiojančias administracines nuobaudas nėra. Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Vyriausioji tarnybinės etikos komisija, Valstybės tarnybos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos pareiškėją neigiamai charakterizuojančios informacijos neturi. Specialiųjų tyrimų tarnyba 2015 m. rugpjūčio 14 d. raštu Nr. 4-01-5896 informavo atsakovą, kad 2015 m. rugpjūčio 13 d. gavo papildomos informacijos apie pareiškėją, tačiau dėl jos pagrįstumo institucijai kilo abejonių, todėl buvo pradėtas gautos informacijos patikrinimas. Specialiųjų tyrimų tarnyba 2015 m. rugpjūčio 21 d. Socialinės apsaugos ir darbo ministrui pateikė įslaptintą informaciją apie papildomai gautos informacijos patikrinimo rezultatus. Vadovaudamasis Korupcijos prevencijos įstatymo 9 straipsnio 12 dalimi ir įvertinęs visą Specialiųjų tyrimų tarnybos pateiktą informaciją, Socialinės apsaugos ir darbo ministras priėmė Įsakymą, kuriame nusprendė nepriimti pareiškėjo į konkurso būdu laimėtas Jaunimo reikalų

departamento direktoriaus pareigas. Pareiškėjas 2015 m. rugpjūčio 26 d. buvo pasirašytinai supažindintas su Specialiųjų tyrimų tarnybos pateikta neįslaptinta informacija apie jį ir Įsakymu. Tvirtino, kad Įsakymas buvo priimtas vadovaujantis galiojančių teisės aktų nuostatomis bei nuodugniai išanalizavus visą pareiškėjo pateiktą ir iš kompetentingų valstybės institucijų gautą informaciją. Pažymėjo, kad asmens tinkamumas eiti valstybės tarnautojo pareigas neatsiejamai susijęs su jo patikimumu valstybės tarnyboje. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija padarė išvadą, kad pareiškėjas neatitinka valstybės tarnautojui keliamų neprikaištingos reputacijos reikalavimų, todėl negalėjo jo skirti eiti Jaunimo reikalų departamento direktoriaus pareigas. Atsakovas nurodė, kad neturėjo nei teisės, nei pareigos supažindinti pareiškėją su jam pateikta Specialiųjų tyrimų tarnybos įslaptinta informacija, tuo labiau kad, atskleidus įslaptintą informaciją, tai padariusiems asmenims būtų taikoma administracinė arba baudžiamoji atsakomybė. Priimant Įsakymą, buvo įvertinta Korupcijos prevencijos įstatymo nustatyta tvarka gauta informacija apie pareiškėją, asmens, siekiančio valstybės tarnautojo statuso, užpildyta deklaracija ir kiti duomenys bei padaryta išvada, kad pareiškėjas neatitinka neprikaištingos reputacijos reikalavimų, o Specialiųjų tyrimų tarnybos pažymoje pateikta informacija Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai leido abejoti pareiškėjo patikimumu. Šių aplinkybių negalima vertinti kaip mažareikšmių. Atsakovo nuomone, Įsakymas atitinka Viešojo administravimo įstatymo 8 straipsnio 1 dalies administraciniam aktui keliamus reikalavimus: jame nurodytas atsisakymo neskirti pareiškėjo į pareigas pagrindas, sprendimo argumentacija, jo apskundimo tvarka. Tai, kad Įsakyme nurodyta Korupcijos prevencijos įstatymo 9 straipsnio 12 dalis, negali būti pagrindas jį panaikinti. Kitų teisės aktų nuostatų nenurodymas Įsakyme turi būti vertinamas visų faktinių aplinkybių kontekste. Įvertinus Korupcijos prevencijos įstatymo 9 straipsnio 12 dalies turinį, akivaizdu, kad tokį sprendimą dėl konkursą laimėjusio valstybės tarnautojo galima priimti tik vadovaujantis Valstybės tarnybos įstatymo 3 straipsnio 1 dalimi. Be to, tai nesukliudė pareiškėjui tinkamai realizuoti savo teisės ir nustatyta tvarka apskusti Įsakymą. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas (toliau – ir Konstitucinis Teismas) 2007 m. rugpjūčio 13 d. nutarime nurodė, kad įstatymų leidėjas ne tik gali, bet ir privalo nustatyti tokį teisinį reguliavimą, kuris leistų patikrinti siekiančių eiti pareigas valstybės tarnyboje asmenų patikimumą – lojalumą Lietuvos valstybei, reputaciją ir t. t. Pretendentų į pareigas valstybės tarnyboje patikimumas turi būti tikrinamas dar prieš jiems pradėdant eiti pareigas. Piliečiui, stojančiam į valstybės tarnybą, gali ir turi būti keliami tam tikri bendrieji reikalavimai – stojimo į valstybės tarnybą bendrosios sąlygos, kurių neatitinkantis asmuo negalės tapti tarnautoju. Gali būti nustatyti bendrieji reikalavimai, susiję su stojančiojo asmeninėmis savybėmis, reputacija, išsilavinimu ir kt.

II.

Vilniaus apygardos administracinis teismas 2016 m. vasario 5 d. sprendimu (I t., b. l. 142–149) atmetė pareiškėjo skundą kaip nepagrįstą.

Teismas nustatė, kad ginčas šioje administracinėje byloje kilo dėl Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. rugpjūčio 24 d. įsakymo Nr. P1-70, kuriuo pareiškėjo nuspręsta nepriimti į konkurso būdu laimėtas Jaunimo reikalų departamento direktoriaus pareigas, teisėtumo ir pagrįstumo.

Teismas pažymėjo, jog pareiškėjas nesutiko su Įsakymu, teigdamas, kad į konkurso būdu laimėtas pareigas jis nebuvo priimtas nesant įstatyme nustatyto pagrindo. Be to, Įsakymas buvo priimtas remiantis įslaptinta informacija, su kuria nebuvo supažindintas. Pareiškėjo nuomone, jis atitinka visus konkurso pareigybei keliamus reikalavimus bei nėra kitų Valstybės tarnybos įstatymo 9 straipsnyje išvardytų apribojimų paskirti jį į paminėtas pareigas, o Specialiųjų tyrimų tarnybos atsakovui pateikta informacija yra mažareikšmiai ir atsitiktiniai faktai ar aplinkybės, negalintys būti pagrindais neskirti į konkurso būdu laimėtas pareigas.

Teismas nustatė, kad Įsakymas buvo priimtas vadovaujantis Korupcijos prevencijos įstatymo 9 straipsnio 12 dalimi bei įvertinus visą Specialiųjų tyrimų tarnybos pateiktą, taip pat ir teisės aktų nustatyta tvarka įslaptintą, informaciją apie pareiškėją. Teismas vadovavosi

Administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ir ABTĮ) 57 straipsnio 3 dalimi, rėmėsi Konstitucinio Teismo 2007 m. gegužės 15 d. nutarimu.

Teismas nustatė, kad Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentas (toliau – ir Valstybės saugumo departamentas) su 2015 m. gruodžio 21 d. raštu Nr. 19-2476 pateikė teismui išslaptintą 2015 m. rugpjūčio 12 d. raštą Nr. 19-1582, siųstą Specialiųjų tyrimų tarnybai. Remdamasis šiuo raštu, teismas nustatė, kad, 2011 m. duomenimis, pareiškėjas aktyviai dalyvavo Rusijos tėvynainių organizacijų Lietuvoje veikloje. Jis taip pat yra buvęs Jaunimo iniciatyvinės grupės ir Rusų kultūros centro vadovas, Lietuvos rusakalbių jaunimo organizacijų asociacijos ir Vilniaus jaunimo organizacijų sąjungos „Apskritas stalas“ tarybos narys. Pareiškėjo veikla dažniausiai pasireiškia kultūros renginių, parodų, koncertų, minėjimų rengimu ir jų koordinavimu, jis aktyviai dalyvavo Rusijos tėvynainių koordinacinės tarybos veikloje, posėdžiuose, beveik visada būdavo kviečiamas į Rusijos Federacijos ambasadoje Lietuvoje organizuojamus renginius ir priėmimus. Valstybės saugumo departamento duomenimis, pareiškėjas palaikė ryšius su Rusijos Federacijos ambasados Lietuvoje darbuotojais, kuruojančiais tėvynainių klausimus. Be to, Rusijos Federacijos institucijos ir nevyriausybines organizacijos finansiškai remia pareiškėjo veiklą. Jis organizuoja ir veda festivalius „Jaunimas prieš terorą“ ir „XXI a. jaunimas“, skirtus paminėti įvairius Rusijos valstybinių švenčių jubiliejus. Pareiškėjas aktyviai dalyvavo siekiant suvienyti Europos Sąjungos šalyse gyvenančių socialiai aktyvų rusakalbį jaunimą steigiant organizaciją „Europos rusakalbio jaunimo aljansas“. Jis rūpinasi Baltarusijos piliečių organizacijų įkūrimu bei registracija Lietuvoje. Teismo nuomone, Valstybės saugumo departamento 2015 m. rugpjūčio 12 d. raštu Nr. 19-1582 pateikti faktai yra pakankami bylai išspręsti. Kadangi šis raštas buvo įstatymų nustatyta tvarka išslaptintas ir pateiktas į administracinę bylą, pareiškėjas turėjo teisę su juo susipažinti bei patikslinti skundą, atsižvelgdamas į pateiktą informaciją, arba teismo posėdyje pateikti argumentus, paneigiančius joje nurodytus faktus, ir šia teise pasinaudojo, todėl pareiškėjo teiginius dėl negalėjimo tinkamai ginti savo interesų teisme bei teisės į nuodugną ir objektyvų bylos išnagrinėjimą pažeidimo teismas atmetė kaip nepagrįstus. Įstatymų nustatyta tvarka išslaptinus dalį apie pareiškėją turimos informacijos, jam tapo žinomos priežastys, lėmusios Socialinės apsaugos ir darbo ministro sprendimą.

Teismas nurodė, kad atvejai, kada asmuo negali būti priimamas į valstybės tarnautojo pareigas, nustatyti Valstybės tarnybos įstatymo 9 straipsnio 3 dalies 1–6 punktuose. Teismas atsižvelgė į šias teisės normas. Teismas taip pat vadovavosi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 24 d. nutarimu Nr. 966 patvirtinto Konkursų į valstybės tarnautojo pareigas organizavimo tvarkos aprašo (toliau – ir Aprašas) 78, 79 punktais. Specialiųjų tyrimų tarnybos, kaip oficialiai teikiančios informaciją apie asmenį, siekiantį eiti arba einantį pareigas valstybės ar savivaldybės įstaigoje ar įmonėje, institucijos, tokio pobūdžio veikla reglamentuojama Korupcijos prevencijos įstatymo 9 straipsnyje (1, 2, 3, 12 d.). Pažymėjo, jog viešos informacijos pateikimas šios teisės normos taikymo požiūriu yra leistinas, todėl tokia informacija atsakovo taip pat galėjo būti įvertinama turimos apie pareiškėją informacijos visumos kontekste. Iš Įsakymo turinio nematyti, kad atsakovas atsižvelgė į viešai skelbiamą informaciją apie pareiškėją, todėl teismas viešoje erdvėje pasirodžiusių pareiškėjo teismui pateiktų straipsnių, kuriuose yra informacijos apie jį, neanalizavo.

Teismas nurodė, kad teisinius santykius dėl asmens priėmimo į valstybės tarnautojų pareigas reglamentuoja Valstybės tarnybos įstatymas. Šio įstatymo 3¹ straipsnio 1 dalyje bei 9 straipsnio 3 dalies 1 punkte imperatyviai nustatyta, kad neturintis nepriekaištingos reputacijos asmuo negali eiti valstybės tarnautojo pareigų. Šio imperatyvo paisymas taip pat yra privalomas valstybės tarnautojui veiklos etikos principo – pavyzdingumo – laikymosi prasme (Valstybės tarnybos įstatymo 3 str. 2 d. 8 p.). Asmens galimybė eiti tam tikras pareigas valstybės tarnyboje Valstybės tarnybos įstatymo yra nulemta nepriekaištingos reputacijos turėjimo. Tai reiškia, kad kiti asmens, pretenduojančio eiti tam tikras valstybines pareigas, asmeninių savybių vertinimai (patikimumas, lojalumas ir pan.) Valstybės tarnybos įstatymo taikymo prasme negali būti suprantami kaip atskiri ir savarankiški asmens (jo turimų savybių) vertinimo kriterijai, o turi būti aiškinami tik šio įstatymo vartojamos sampratos „nepriekaištinga reputacija“ kontekste. Nepriekaištingos reputacijos sąvokos

apibūdinimas nėra pateiktas nei Valstybės tarnybos įstatyme, nei kituose valstybės tarnautojo veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose, tačiau jos samprata yra nurodyta Valstybės tarnybos įstatymo 3¹ straipsnio 1 dalyje (1–8 p.). Valstybės tarnybos įstatymo 3¹ straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad valstybės tarnautoją į pareigas priimančias asmuo įstatymų nustatytais atvejais privalo, o kitais atvejais (gavęs duomenų, keliančių pagrįstų abejonių dėl asmens atitikties nepriekaištingos reputacijos reikalavimams) turi teisę motyvuotu rašytiniu prašymu kreiptis į teisėsaugos, kontrolės ir kitas institucijas, įstaigas ar įmones, kad šios pateiktų apie tokį asmenį jų turimą informaciją. Institucijos, įstaigos ir įmonės tokią informaciją turi pateikti ne vėliau kaip per 7 kalendorines dienas nuo prašymo pateikti tokią informaciją gavimo dienos, jeigu teisės aktai nenustato kitaip.

Teismas nustatė, kad, vadovaudamasis Korupcijos prevencijos įstatymo 9 straipsnio 1 dalimi, Socialinės apsaugos ir darbo ministras kreipėsi į Specialiųjų tyrimų tarnybą, prašė pateikti informaciją apie pareiškėją ir tokią informaciją gavo. Teismo nuomone, pareiškėjo dalyvavimas Rusijos tėvynainių organizacijų Lietuvoje veikloje ir kiti ryšiai leidžia abejoti šio asmens patikimumu bei lojalumu Lietuvos valstybei. Įvertinęs tai, teismas konstatavo, kad pareiškėjas buvo pagrįstai pripažintas nesančiu nepriekaištingos reputacijos. Valstybės saugumo departamento 2015 m. rugpjūčio 12 d. rašte Nr. 19-1582 nurodytos aplinkybės negali būti vertinamos kaip mažareikšmės, kadangi pareiškėjo veikla su Rusijos Federacija susijusiose organizacijose nebuvo vienkartiniai veiksmai, juose matomas sistemiškumas.

Teismas, be to, nustatė, kad asociacijos „Jaunimo iniciatyvinė grupė“ pirmininkė 2016 m. sausio 15 d. rašte Nr. 1601-01 patvirtino, jog pareiškėjas nuo 2005 m. iki 2007 m. dalyvavo organizuojant festivalį „Jaunimas prieš terorą“, o nuo 2010 m. iki 2011 m. – festivalį „XXI a. jaunimas“. 2015 m. nė vienas iš paminėtų festivalių nebuvo organizuotas. Šiame rašte taip pat pažymėta, kad festivalis „XXI a. jaunimas“ yra skirtas suvienyti rusakalbių tautinių mažumų visuomenines organizacijas ir didinti jų matomumą. Paminėti festivaliai nebuvo skirti Rusijos valstybinių švenčių jubiliejams paminėti. Iš Vilniaus jaunimo organizacijų sąjungos „Apskritas stalas“ 2016 m. sausio 14 d. rašto Nr. SD-16-001 matyti, kad ši sąjunga neturi tarybos, o pareiškėjas niekada nebuvo Vilniaus jaunimo organizacijų sąjungos „Apskritas stalas“ valdybos nariu. Teismo nuomone, šie raštai taip pat nepaneigia Specialiųjų tyrimų tarnybos pateiktos informacijos. Pareiškėjas teismo posėdyje neneigė, kad dalyvavo festivaliuose „Jaunimas prieš terorą“ ir „XIX a. jaunimas“ ir dėl jų konsultavo organizatorius, o aplinkybė, jog paskutinius 3–4 m. jis neprisideda prie nurodytų renginių, nepaneigia iš dalies išslaptintame Valstybės saugumo departamento 2015 m. rugpjūčio 12 d. rašte Nr. 19-1582 pateiktų aplinkybių, kuriomis teismas neturėjo pagrindo abejoti. Aplinkybė, kad Vilniaus jaunimo organizacijų sąjunga „Apskritas stalas“ neturi valdymo institucijos – tarybos, nepaneigė pareiškėjo dalyvavimo šios sąjungos veikloje.

Teismas pažymėjo, jog Įsakyme yra nurodytas tiek atsisakymo skirti į pareigas pagrindas, tiek jo argumentacija. Nors Įsakyme nėra pažymėta, kad pareiškėjas į konkurso būdu laimėtas pareigas nebuvo priimtas vadovaujantis Valstybės tarnybos įstatymo 9 straipsnio 3 dalies 1 punktu, tai nesudaro pagrindo panaikinti Įsakymą.

Teismo vertinimu, administracinėje byloje nustatytos faktinės aplinkybės patvirtina, kad į konkurso būdu laimėtas pareigas pareiškėjas nebuvo paskirtas ne dėl to, kad neatitiko Pareigybės aprašyme nustatytų reikalavimų, o dėl to, jog negali būti laikomas turinčiu nepriekaištingą reputaciją. Atsižvelgiant į tai, pareiškėjo teiginiai dėl jo šiuo metu einamos bei konkurso būdu laimėtos pareigybių, jų panašumų ir skirtumų neturėjo reikšmės nagrinėjamam ginčui. Tai, kad pareiškėjas dirba Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Jaunimo reikalų skyriaus vedėju bei jam reikštos padėkos ir teikti apdovanojimai, nesudarė pagrindo pripažinti, jog pareiškėjas nepagrįstai buvo nepriimtas į konkurso būdu laimėtas Jaunimo reikalų departamento direktoriaus pareigas.

Teismas, įvertinęs surinktų įrodymų visetą, atsižvelgęs į teisinį reglamentavimą, konstatavo, kad atsakovas, išsamiai įvertinęs pareiškėjo pateiktą ir visą iš kompetentingų valstybės institucijų gautą informaciją, padarė pagrįstą išvadą, jog pareiškėjas neatitinka nepriekaištingos reputacijos kriterijaus, ir nusprendė jo nepriimti į konkurso būdu laimėtas pareigas. Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. rugpjūčio 24 d. įsakymas Nr. P1-70 yra teisėtas ir pagrįstas, todėl nebuvo

pagrindo jo panaikinti. Pripažinus prašomą panaikinti įsakymą teisėtu ir pagrįstu, negalėjo būti patenkintas ir pareiškėjo skundo reikalavimas įpareigoti atsakovą iš naujo svarstyti klausimą dėl jo priėmimo į konkurso būdu laimėtas Jaunimo reikalų departamento direktoriaus pareigas. Atsižvelgęs į tai, teismas atmetė pareiškėjo skundą kaip nepagrįstą (ABTĮ 88 str. 1 p.).

III.

Pareiškėjas apeliaciniu skundu (I t., b. l. 152–162) prašo panaikinti Vilniaus apygardos administracinio teismo 2016 m. vasario 5 d. sprendimą ir priimti naują sprendimą – patenkinti skundą, taip pat priteisti iš atsakovo visas patirtas bylinėjimosi išlaidas. Apelacinis skundas grindžiamas šiais argumentais:

1. Teismas išimtinai vadovavosi prielaidomis, rėmėsi teisminio bylos nagrinėjimo metu nepatikrintais įrodymais ir nukrypo nuo Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo formuojamos praktikos. Toks įrodymų vertinimas (remiantis prielaidomis ir spėlionėmis) negali būti laikomas pagrįstu ir teisingu. Teismas nepagrįstai atmetė atsakovo prašymą išreikalauti iš Specialiųjų tyrimų tarnybos papildomus dokumentus, juos išslaptinti tam, kad būtų įsitikinta, jog atsakovui ir teismui pateiktose pažymose nurodyta informacija yra tapati. Atsakovui iškėlus abejonę dėl duomenų pagrįstumo, nepaisant to, jog byloje liko neaišku, ar būtent Valstybės saugumo departamento 2015 m. rugpjūčio 12 d. raštu Nr. 19-1582 rėmėsi Socialinės apsaugos ir darbo ministras, priimdamas Įsakymą, teismas nurodė, jog paminėtu Valstybės saugumo departamento raštu pateikti faktai yra pakankami bylai išspręsti. Teismas, neatsižvelgęs į atsakovo nurodytus argumentus dėl Valstybės saugumo departamento pateiktos pažymos patikimumo ir atitikimo duomenims, kurių pagrindu buvo priimtas Įsakymas, taip pat į pareiškėjo pateiktus įrodymus, kurie paneigia Valstybės saugumo departamento pažymoje nurodytus duomenis, nepagrįstai, neteisėtai nurodė, jog pareiškėjo pateikti raštai nepaneigia Specialiųjų tyrimų tarnybos pateiktos informacijos, o pažymoje pateiktomis aplinkybėmis neturi pagrindo abejoti. Teismas buvo nenuoseklus, nes iš visų surinktų ir nesurinktų įrodymų išrinko tik tam tikrus įrodymus, kuriuos interpretavo atsakovo naudai, taip nenustatė visų reikšmingų aplinkybių, dėl kurių priimtas neteisėtas ir nepagrįstas sprendimas. Valstybės saugumo departamento pažyma išslaptinta tik iš dalies. Nėra aišku, ar teismas, priimdamas sprendimą, nesirėmė ir išslaptintoje pažymos dalyje esančia informacija, ar ši informacija nesudarė įtakos teismo vidiniam įsitikinimui vertinant įrodymus, nėra pasisakyta, ar teismui buvo pateikta visa išslaptinta informacija, ar tik tokia pažyma, kurią gavo pareiškėjas. Pripažinus teismo sprendimą ir Įsakymą (priimtas remiantis visa Specialiųjų tyrimų tarnybos pateikta informacija) teisėtais, būtų pažeista pareiškėjo teisė į teisingą bylos nagrinėjimą.

2. Pareiškėjas atitinka nepriekaištingai reputacijai keliamus reikalavimus (Valstybės tarnybos įstatymo 3¹ str.) bei nėra jokių kitų Valstybės tarnybos įstatymo 9 straipsnio 3 dalyje įtvirtintų pagrindų nepriimti jo į Jaunimo reikalų departamento direktoriaus pareigas. Tuo labiau kad atsakovas Įsakyme nenurodė konkretaus Valstybės tarnybos įstatyme įtvirtinto pagrindo, kuriuo atsisakyta priimti pareiškėją į konkurso būdu laimėtas pareigas (Valstybės tarnybos įstatymo 9 str. 3 d.). Taigi sprendimas nepriimti pareiškėjo į pareigas nebuvo grindžiamas kuriuo nors iš Valstybės tarnybos įstatymo 9 straipsnio 3 dalyje išvardytų pagrindų. Pareigybės aprašyme nėra numatyto specialaus reikalavimo atitikti teisės aktuose nustatytus reikalavimus, būtinus išduodant asmens patikimumo pažymėjimą arba leidimą dirbti ar susipažinti su išslaptinta informacija (Valstybės tarnybos įstatymo 9 str. 6 d., Aprašo 77, 79, 81 p. ir kt.). Sprendimas nepriimti pareiškėjo į pareigas nebuvo grindžiamas Valstybės tarnybos įstatymo 9 straipsnio 6 dalies pagrindu. Atsisakymas nepriimti pareiškėjo į konkurso būdu laimėtas Jaunimo reikalų departamento direktoriaus pareigas grindžiamas būtent Korupcijos prevencijos įstatymo 9 straipsnio 12 dalimi. Korupcijos prevencijos įstatyme nėra įtvirtintas pagrindas, kuriuo vadovaujantis gali būti priimtas sprendimas neskirti į pareigas konkursą laimėjusį asmenį, todėl Įsakymas yra neteisėtas ir nepagrįstas vien dėl šios priežasties, t. y. tuo, kad atsakovo sprendimas priimtas nesant įstatyme nustatytam pagrindui. Sprendimas yra nepagrįstas objektyviai nustatytais faktinėmis aplinkybėmis, nelaikytinas objektyviu ir pagrįstu Viešojo administravimo įstatymo 8 straipsnio 1 dalies prasme.

3. Teismas privalėjo atsižvelgti ir vertinti pareiškėjo pateiktus dokumentus, kurie sukėlė abejonių Valstybės saugumo departamento pažymos patikimumu. Atsakovas neįrodė, jog šioje pažymoje pateikti neginčijamai teisingi duomenys. Įsakyme nėra pažymėta, kad pareiškėjas į konkurso būdu laimėtas pareigas nebuvo priimtas vadovaujantis Valstybės tarnybos įstatymo 9 straipsnio 3 dalies 1 punktu. Pagrindinės Specialiųjų tyrimų tarnybos renkamos ir teikiamos informacijos apie tam tikrą asmenį pobūdis yra nurodytas (atskleistas) tik Korupcijos prevencijos įstatymo 9 straipsnio 2 dalyje. Todėl informacijos apie pareiškėją, pateiktos Valstybės saugumo departamento pažymoje, pripažinti atitinkančia [Korupcijos prevencijos įstatymo 9](#) straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytai informacijai nėra teisinio pagrindo, o atsakovas neturėjo teisinio pagrindo remtis ja vertindamas pareiškėjo tinkamumą užimti pareigas. Informacija Valstybės saugumo departamento pažymoje (kuri yra išslaptinta) vertintina kaip nepagrįsta nuomonė, kurios pateikimo [Korupcijos prevencijos įstatymo 9](#) straipsnis nenumato. Remiantis šia informacija, kuri paneigta pareiškėjo pateiktais dokumentais, priimtas Įsakymas [Korupcijos prevencijos įstatymo 9](#) straipsnio 9 dalies pagrindu yra nepagrįstas. Pareiškėjo dalyvavimas organizuojant švietėjiškus festivalius, pagalba rengiant kultūrinius renginius, parodas, dalyvavimas Rusijos Federacijos ambasadoje organizuojamuose renginiuose ir priėmimuose ar kitose neuždraustose organizacijose nepatenka nei į vieną iš Valstybės tarnybos įstatymo [3](#) straipsnio 1 dalyje numatytų atvejų. Valstybės tarnybos įstatymo [3](#) straipsnio (kartu ir Valstybės tarnybos įstatymo 9 str. 3 d.) taikymo požiūriu paminėta pareiškėjo veikla su Rusijos Federacija susijusiose organizacijose negali būti traktuojama kaip aplinkybė, leidžianti jį laikyti neturinčiu nepriekaištingos reputacijos. Atsižvelgtina į Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2014 m. liepos 2 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A¹⁴³-1105/2014. Nepagrįstai pareiškėjas negali užimti Jaunimo reikalų departamento direktoriaus pareigų, nors jis sėkmingai užima Jaunimo reikalų skyriaus vedėjo pareigas Vilniaus miesto savivaldybės administracijoje, kurioms taikytini iš esmės identiški reikalavimai, kaip ir pareigoms, į kurias atsakovas atsisakė priimti pareiškėją. Yra pagrindas manyti, kad toks atsakovo ir teismo sprendimas gali būti vertinamas kaip politinis ir diskriminuojantis, nes pareiškėjas yra rusakalbis, dirbo Rusų kultūros centro vadovu, bendravo su rusakalbiu jaunimu, vykdė švietėjišką veiklą rusų, o ne vienos iš Europos Sąjungos valstybės, kalba.

Atsakovas atsiliepimu į apeliacinį skundą (I t., b. l. 173–182) prašo Vilniaus apygardos administracinio teismo 2016 m. vasario 5 d. sprendimą palikti nepakeistą, o apeliacinį skundą atmesti kaip nepagrįstą. Atsiliepime nurodomi šie pagrindiniai nesutikimo su apeliaciniu skundu argumentai:

1. Teismas nustatė ir objektyviai įvertino visus bylai reikšmingus aplinkybes ir įrodymus, tinkamai išaiškino ir pritaikė teisės normas, nenukrypo nuo teismų praktikos ir priėmė teisingą bei pagrįstą sprendimą. Teismas buvo aktyvus – išreikalavo teisėtam ir pagrįstam sprendimui priimti būtinus įrodymus, t. y. išslaptintą informaciją, kuria remtasi priimant Įsakymą, teismo posėdžio metu teikė klausimus pareiškėjui ir atsakovui dėl pareiškėjo skunde ir Valstybės saugumo departamento 2015 m. rugpjūčio 12 d. rašto Nr. 19-1582 išraše nurodytų aplinkybių. Nėra pagrindo teigti, kad teismas vadovavosi prielaidomis ar nepatikrintais įrodymais. Teismas pagrįstai konstatavo, jog nėra pagrindo abejoti Valstybės saugumo departamento rašte pateiktos išslaptintos informacijos teisingumu, nes pareiškėjas nepateikė įrodymų, kurie paneigtų šią informaciją. Teismas atliko išsamų ir visapusišką įrodymų vertinimą nagrinėjamoje byloje. Tai, kad Valstybės saugumo departamento rašte išslaptintos informacijos turinys nėra priimtinas pareiškėjui, negali suponuoti, jog Valstybės saugumo departamento pateikta informacija yra surinkta pažeidžiant teisės aktų reikalavimus ir dėl to negali būti laikoma įrodymu nagrinėjamoje byloje. Buvo atliktas išsamus informacijos apie pareiškėją patikrinimas, tai atsakovui neleido abejoti pateiktos informacijos patikimumu. Pareiškėjo dalyvavimas tėvynainių organizacijų Lietuvoje veikloje, kiti ryšiai leidžia abejoti šio asmens patikimumu bei lojalumu Lietuvos valstybei, Valstybės saugumo departamento rašte nurodytos aplinkybės negali būti vertinamos kaip mažareikšmės, kadangi pareiškėjo veikla su Rusijos Federacija susijusiose organizacijose nebuvo vienkartiniai veiksmai, juose matomas sistemiškumas. Teismui Valstybės saugumo departamentas pateikė visą, t. y. įskaitant ir išslaptintą, informaciją, kuri buvo pateikta atsakovui kreipusis į Specialiųjų tyrimų tarnybą prieš

skiriant pareiškėją į Jaunimo reikalų departamento direktoriaus pareigas, taigi teismui buvo prieinama informacija, kuria remiantis priimtas Įsakymas. Teismas pagrįstai laikė, kad Valstybės saugumo departamento rašte pateiktos išslaptintos informacijos pakanka priimti pagrįstą ir teisėtą sprendimą, nes sprendime pateikta detali ir visapusiška įrodymų analizė, pritaikytos teisės normos pagrindžia faktą, kad pareiškėjas neatitinka nepriekaištingos reputacijos reikalavimų ir dėl to pagrįstai nebuvo priimtas į Jaunimo reikalų departamento direktoriaus pareigas.

2. Teismas pagrįstai konstatavo, jog nors Įsakyme nėra pažymėta, kad pareiškėjas į konkurso būdu laimėtas pareigas nebuvo priimtas vadovaujantis Valstybės tarnybos įstatymo 9 straipsnio 3 dalies 1 punktu, tai nesudaro pagrindo panaikinti Įsakymą. Įsakyme nurodytas tiek atsisakymo neskirti pareiškėjo į pareigas pagrindas, tiek sprendimo argumentacija, jo apskundimo tvarka. Tai, kad jame kaip teisinis pagrindas priimti sprendimą nurodyta Korupcijos prevencijos įstatymo 9 straipsnio 12 dalis, negali būti pagrindas panaikinti sprendimą, nes tarp tariamo pažeidimo ir pareiškėjo neskyrimo į pareigas nėra priežastinio ryšio. Kitų teisės aktų nuostatų nenurodymas pačiame Įsakyme turi būti vertinamas visų faktinių aplinkybių kontekste. Teismas pagrįstai konstatavo, kad Įsakymas yra pagrįstas, nes jį priimant buvo įvertinta pareiškėjo pateikta ir iš kompetentingų valstybės institucijų gauta informacija bei padaryta išvada, kad pareiškėjas neatitinka nepriekaištingos reputacijos reikalavimų, Specialiųjų tyrimų tarnybos pateikta informacija atsakovui pagrįstai leido abejoti pareiškėjo nepriekaištinga reputacija, o nustatytų aplinkybių negalima vertinti mažareikšmėmis. Teismas, išnagrinėjęs bylą, taip pat nenustatė, kad atsakovas, priimdamas Įsakymą, būtų pažeidęs pagrindines procedūras, turėjusias užtikrinti sprendimo priėmimo teisėtumą, todėl Įsakymas yra teisėtas.

3. Teismas pagrįstai konstatavo, kad neturi pagrindo abejoti Valstybės saugumo departamento rašte pateiktos išslaptintos informacijos teisingumu, nes pareiškėjas nepateikė informacijos, paneigiančios šios informacijos teisingumą, o atsakovas neturi pareigos įrodyti Valstybės saugumo departamento rašte nurodytos informacijos teisingumą ir (ar) kvestionuoti jos surinkimo teisėtumą. Teismas, susipažinęs su Valstybės saugumo departamento rašte pateikta informacija, įvertinęs visus nagrinėjant bylą surinktus įrodymus, taip pat pareiškėjo ir atsakovo teismo posėdyje pateiktus paaiškinimus dėl išslaptintos informacijos vertinimo ir reikšmės sprendžiant, ar pareiškėjas neatitinka nepriekaištingos reputacijos, pagrįstai konstatavo, kad pareiškėjas neatitinka nepriekaištingos reputacijos reikalavimų. Tai, kad pareiškėjas dirba Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Jaunimo skyriaus vedėju bei jam reikštos padėkos ir teikti apdovanojimai, nesudaro pagrindo pripažinti, jog pareiškėjas nepagrįstai buvo nepriimtas į konkurso būdu laimėtas Jaunimo reikalų departamento direktoriaus pareigas. Teiginys, kad atsakovo ir teismo priimtas sprendimas gali būti vertinamas kaip politinis ir diskriminuojantis, yra visiškai nepagrįstas, paremtas interpretacinio pobūdžio pasvarstymais.

4. Pareiškėjas nepateikė su advokato pagalbos apmokėjimu susijusių išlaidų patvirtinančių įrodymų, todėl šios išlaidos nepriteistinos.

Trečiasis suinteresuotas asmuo Specialiųjų tyrimų tarnyba atsiliepimu į apeliacinį skundą (I t., b. l. 167–172) prašo Vilniaus apygardos administracinio teismo 2016 m. vasario 5 d. sprendimą palikti nepakeistą, o apeliacinį skundą atmesti.

Specialiųjų tyrimų tarnyba nurodo, kad teismas, įvertinęs surinktų įrodymų visetą bei atsižvelgęs į teisinį reglamentavimą, priėmė skundžiamą sprendimą. Apeliacinis skundas iš esmės grindžiamas bylos nagrinėjimo metu nustatytų aplinkybių subjektyviu interpretavimu. Teismas ištyrė visus byloje esančius reikšmingus įrodymus pagal ABTĮ 57 straipsnio 6 dalyje nustatytas taisykles ir jais pagrindė savo išvadą, kaip to reikalauja ABTĮ 86 straipsnio 2 dalis ir 87 straipsnio 4 dalis. Surinktų įrodymų buvo pakankamai priimti skundžiamą sprendimą. Teigia, jog abejoti Specialiųjų tyrimų tarnybos, kaip oficialiai teikiančios informaciją apie asmenį, siekiantį eiti ar einantį pareigas valstybės ar savivaldybės įstaigoje ar įmonėje, institucijos, veikla, kuri reglamentuota Korupcijos prevencijos įstatymo 9 straipsnyje, ar Valstybės saugumo departamento 2015 m. rugpjūčio 12 d. rašte Nr. 19-1582 pateikta informacija teismas neturėjo jokio pagrindo. Specialiųjų tyrimų tarnyba gavo išslaptintą informaciją iš Valstybės saugumo departamento, pakartotinai kreipdamasi į Valstybės saugumo departamentą inicijavo šios informacijos patikrinimą,

kaip tai numato Korupcijos prevencijos įstatymo 9 straipsnio 9 dalis. Gavus Valstybės saugumo departamento atsakymą dėl informacijos patikrinimo, išimtinai pateiktos informacijos pagrindu buvo paruoštas Specialiųjų tyrimų tarnybos 2015 m. rugpjūčio 21 d. raštas Nr. 3S-01-541 atsakovui, kuriame išdėstytos informacijos pagrindu apeliantas nebuvo priimtas į Jaunimo reikalų departamento direktoriaus pareigas. Apelianto argumentai, jog atsakovui pateikta informacija gali nesutapti su Valstybės saugumo departamento 2015 m. rugpjūčio 12 d. Specialiųjų tyrimų tarnybai skirtame rašte pateikta informacija, nepagrįsti, kadangi Specialiųjų tyrimų tarnyba pateikė Socialinės apsaugos ir darbo ministru raštą, kuriuo remiantis buvo priimtas ginčijamas įsakymas, būtent Valstybės saugumo departamento pateiktos informacijos (kuri yra šioje administracinėje byloje) pagrindu, jokia kita papildoma informacija atsakovui nebuvo pateikta, o Specialiųjų tyrimų tarnyba, vykdydama teismo įpareigojimą, kreipėsi į Valstybės saugumo departamentą, kaip įslaptintos informacijos rengėją, dėl informacijos išslaptinimo, kadangi pati tokio sprendimo priimti neturėjo teisinio pagrindo. Išslaptinus dalį apie pareiškėją turimos informacijos, jam tapo žinomos priežastys, faktiniai duomenys, objektyviai patvirtinantys ir sudarantys pagrindą abejoti jo patikimumu ir lėmę Įsakymo priėmimą. Teismo sprendimas grindžiamas ne vien tik valstybės paslaptį sudarančia informacija, bet ir informacija, kuri buvo išslaptinta įstatymų nustatyta tvarka, todėl negalima sutikti, jog pareiškėjo teisė į teisingą bylos nagrinėjimą buvo pažeista. Valstybės saugumo departamentas perdavė Specialiųjų tyrimų tarnybai turimą žvalgybos informaciją apie pareiškėją, kurią Specialiųjų tyrimų tarnyba perdavė atsakovui. Valstybės saugumo departamento pateikta informacija sudarė prielaidas atsakovui suabejoti apelianto lojalumu Lietuvos valstybei, jo reputacijos nepriekaištingumu, tokią pačią išvadą, įvertinęs surinktus įrodymus bei teisinį reguliavimą, padarė ir teismas. Teismas tinkamai įvertino byloje surinktus įrodymus ir nustatė teisiškai reikšmingas aplinkybes administracinei bylai išspręsti, teisingai pritaikė ginčo teisinius santykius reglamentuojančias teisės normas, nenukrypo nuo formuojamos praktikos.

Teisėjų kolegija

k o n s t a t u o j a:

IV.

Apeliacinis skundas tenkintinas.

Iš bylos matyti, kad pareiškėjas, dalyvavęs atsakovo 2015 m. balandžio 30 d. paskelbtame konkurse Jaunimo reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus pareigoms užimti, 2015 m. liepos 22 d. buvo pripažintas laimėjusiu šį konkursą. Tačiau šioje administracinėje byloje jo skundžiamu 2015 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. P1-70 nebuvo priimtas į nurodytas pareigas. Iš Įsakymo matyti, kad teisiniu jo priėmimo pagrindu buvo nurodyta Korupcijos prevencijos įstatymo 9 straipsnio 12 dalis, faktiniu pagrindu – informacijos apie pareiškėją, pateiktos Specialiųjų tyrimų tarnybos 2015 m. rugpjūčio 12 d. raštu Nr. 4-01-5833 ir 2015 m. rugpjūčio 14 d. raštu Nr. 4-01-5896, bei papildomai pateiktos įslaptintos informacijos visuma (I t., b. l. 62).

Pareiškėjas nesutikimą su Įsakymu grindžia dviem aspektais: Įsakymo neteisėtumu ir jo nepagrįstumu. Todėl nagrinėjamoje administracinėje byloje yra būtina įvertinti byloje susiklosčiusią situaciją teisės taikymo prasme (patikrinti Įsakymą teisėtumo aspektu) bei ginčo teisiniams santykiams taikytinos teisės požiūriu reikšmingo fakto nustatymo prasme (patikrinti Įsakymą jo pagrįstumo aspektu).

Pasisakydama dėl teisės taikymo byloje nagrinėjamoje situacijoje, kolegija pirmiausia pažymi, kad ginčo teisiniams santykiams (t. y. situacijai, kai sprendžiamas klausimas dėl konkursą užimti tam tikras valstybės tarnautojo pareigas laimėjusio asmens priėmimo arba nepriėmimo į šias pareigas) turi būti taikoma specialiai tokiems teisiniams santykiams (priėmimui į valstybės tarnautojų pareigas) reglamentuoti skirta teisės norma – Valstybės tarnybos įstatymo 9 straipsnis. Pagal bylai aktualų šio straipsnio 3 dalies 1 punktą (2012-06-05 įstatymo Nr. XI-2041 redakcija), į

valstybės tarnautojo pareigas negali būti priimtas asmuo, jeigu iš Korupcijos prevencijos įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka pateiktos informacijos, iš valstybės tarnybos tvarkymo funkcijas atliekančios įstaigos pateiktos informacijos apie asmenis, atleistus iš valstybės tarnautojo pareigų už šiurkštų tarnybinį nusižengimą ar pripažintus padariusiais tarnybinį nusižengimą, už kurį jiems turėtų būti skirta tarnybinė nuobauda - atleidimas iš pareigų, iš asmens, siekiančio valstybės tarnautojo statuso, užpildytos deklaracijos ar kitų duomenų valstybės tarnautoją į pareigas priimančio asmens padaro išvadą, kad asmuo neatitinka nepriekaištingos reputacijos reikalavimų. Tai reiškia, kad šios teisės normos taikymo požiūriu asmuo nepriėmimas į valstybės tarnybos pareigas yra galimas tik tuo atveju, kai joje nurodytais būdais gauta informacija apie užimti tam tikras valstybės tarnautojo pareigas pretenduojantį asmenį leidžia daryti išvadą, kad šis asmuo neatitinka nepriekaištingos reputacijos reikalavimų. Šiame kontekste pažymėtina, kad Įsakyme paminėta nuoroda į Korupcijos prevencijos įstatymo 9 straipsnio 12 dalį (Valstybės tarnybos įstatymo 9 str. 3 d. 1 p. taikymo prasme) leidžia daryti išvadą, kad byloje nagrinėjamoje situacijoje buvo pritaikytas būtent Korupcijos prevencijos įstatymo nustatyta tvarka informacijos apie pareiškėją gavimo būdas.

Asmens nepriekaištingos reputacijos samprata yra pateikta specialiojoje Valstybės tarnybos įstatymo normoje – 3¹ straipsnyje. Pagal nagrinėjamai bylai aktualią šio straipsnio 1 dalį (2012-06-05 įstatymo Nr. XI-2041 redakcija), asmuo negali būti laikomas nepriekaištingos reputacijos ir eiti valstybės tarnautojo pareigas, jeigu jis:

1) įstatymų nustatyta tvarka pripažintas kaltu dėl sunkaus ar labai sunkaus nusikaltimo padarymo ir turi neišnykusį ar nepanaikintą teistumą;

2) įstatymų nustatyta tvarka pripažintas kaltu dėl nusikaltimo valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams ar korupcinio pobūdžio nusikaltimo padarymo ir turi neišnykusį ar nepanaikintą teistumą;

3) įstatymų nustatyta tvarka pripažintas kaltu dėl baudžiamojo nusižengimo valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams ar korupcinio pobūdžio baudžiamojo nusižengimo padarymo ir nuo apkaltinamojo nuosprendžio įsiteisėjimo dienos nepraėjo treji metai;

4) įstatymų nustatyta tvarka pripažintas kaltu dėl nusikaltimų, kuriais padaryta turtinė žala valstybei, ir turi neišnykusį ar nepanaikintą teistumą;

5) yra įstatymų nustatyta tvarka uždraustos organizacijos narys;

6) atleistas iš valstybės tarnautojo pareigų už šio Įstatymo 29 straipsnio 6 dalies 1-4 ir 7, 8, 9 punktuose nurodytus šiurkščius pažeidimus arba šio Įstatymo 30 straipsnio 2 dalyje numatytu atveju pripažintas padaręs tarnybinį nusižengimą, už kurį turėtų būti skirta tarnybinė nuobauda - atleidimas iš pareigų, ir nuo atleidimo iš pareigų dienos arba nuo pripažinimo padarius tarnybinį nusižengimą dienos nepraėjo treji metai;

7) atleistas iš skiriamų arba renkamų pareigų dėl priesaikos ar pasižadėjimo sulaužymo, pareigūno vardo pažeminimo ir nuo atleidimo iš pareigų dienos nepraėjo treji metai;

8) atleistas iš darbo, pareigų ar praradęs teisę verstis atitinkama veikla už neatitiktą įstatymuose keliamiems nepriekaištingos reputacijos reikalavimams ir teisės aktuose nustatytą etikos normų pažeidimą ir nuo atleidimo iš darbo, pareigų ar teisės verstis atitinkama veikla praradimo dienos nepraėjo treji metai.

Aiškindama šią nagrinėjamai bylai aktualią teisės normą, kolegija pirmiausia pažymi, kad joje yra pateiktas baigtinis atvejų, kai asmuo negali būti laikomas nepriekaištingos reputacijos, sąrašas, kuris negali būti plečiamas ar plečiamai interpretuojamas, nes priešingu atveju būtų pažeisti Valstybės tarnybos įstatymo 3 straipsnyje įtvirtinti ir viešojo administravimo subjektams privalomi paisyti pagrindiniai valstybės tarnybos įstatymo viršenybės ir teisėtumo principai. Kalbant apie Valstybės tarnybos įstatymo 3¹ straipsnį, pažymėtina ir tai, kad laikantis konstitucinių teisinės valstybės bei teisinio tikrumo principų nėra galima ir toleruotina situacija, kai vienos iš svarbiausių žmogaus vertybių – nepriekaištingos reputacijos – aiškinimas viešojo administravimo srityje nebūtų tiksliai apibrėžtas įstatymo lygmeniu, t. y. kad toks aiškinimas priklausomai nuo tam tikrų, nors ir pakankamai svarbių, aplinkybių būtų paliktas viešojo administravimo subjekto (šiuo atveju atsakovo) diskrecijai. Tam tikri sugriežtinti reikalavimai asmeniui, pretenduojančiam užimti tam

tikras pareigas valstybės tarnyboje, gali būti nustatyti tik pareigybių, kurias užimti yra siekiama, aprašyme, tačiau negali būti taikomi asmens atžvilgiu laisvai ir plečiamai aiškinant įstatymo nustatytus tokio pobūdžio reikalavimus. Priešingu atveju būtų pažeisti ne tik paminėti teisinės valstybės ir teisinio tikrumo principai, bet ir žmogaus lygybės prieš įstatymą principas (žr. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2014-07-02 nutartį administracinėje byloje Nr. A¹⁴³-1105/2014).

Pasisakydama dėl Korupcijos prevencijos įstatymo taikymo byloje nagrinėjamoje situacijoje, kolegija, atsižvelgdama į pirmiau aptartą šio įstatymo sąsają su Valstybės tarnybos įstatymo 9 straipsnio 3 dalies 1 punktu, pažymi, kad informacijos apie asmenį, siekiantį eiti arba einantį pareigas valstybės ar savivaldybės įstaigoje ar įmonėje, pateikimą reglamentuoja Korupcijos prevencijos įstatymo 9 straipsnis. Informacijos, kuri yra pateikiama šios teisės normos pagrindu, apibūdinimas yra pateiktas aptariamo straipsnio 2 dalyje. Straipsnio 1 dalyje, be kita ko, nurodyta, kad informacija apie asmenį renkama, teikiama ir vertinama neatsižvelgiant į tai, ar jis atitinka įstatymuose numatytus specialius nepriekaištingos reputacijos reikalavimus, ar ne. Aiškindama pastarąją nuostatą sąsajos tarp Korupcijos prevencijos įstatymo 9 straipsnio ir pirmiau aptartos Valstybės tarnybos įstatymo 3¹ straipsnio 1 dalies kontekste, kolegija, viena vertus, pažymi, kad joje yra įtvirtinta savarankiška (prioritetinė) informacijos, nurodytos (atskleistos) Korupcijos prevencijos įstatymo 9 straipsnio 2 dalyje, reikšmė. Kita vertus, tai nereiškia, kad Korupcijos prevencijos įstatymo 9 straipsnio 2 dalyje aprašytoje informacijoje gali būti ir Valstybės tarnybos įstatymo 3¹ straipsnio 1 dalies taikymo prasme reikšminga informacija, leidžianti daryti išvadą, kad asmuo negali būti laikomas nepriekaištingos reputacijos. Kitaip tariant, Specialiųjų tyrimų tarnybos surinktoje ir į pareigas asmenį skiriančiam ar paskyrusiam subjektui pateiktoje informacijoje apie šį asmenį (Korupcijos prevencijos įstatymo 9 str. 2 d.) gali būti ir informacija, kuri yra reikšminga asmens pripažinimui neturintiu nepriekaištingos reputacijos (Valstybės tarnybos įstatymo 3¹ str. 1 d.). Tačiau pabrėžtina, kad asmuo gali būti pripažintas neturintiu nepriekaištingos reputacijos tik tuo atveju, jeigu apie jį gauta informacija atitinka nors vieną iš Valstybės tarnybos įstatymo 3¹ straipsnio 1 dalyje aptartą punktą. Tai reiškia, kad kiti asmens, pretenduojančio užimti tam tikras valstybines pareigas, asmeninių savybių vertinimai (patikimumas, lojalumas ir pan.) Valstybės tarnybos įstatymo taikymo prasme negali būti suprantami kaip atskiri ir savarankiški asmens (jo turimų savybių) vertinimo kriterijai, o turi būti aiškinami tik šio įstatymo naudojamos sampratos „nepriekaištinga reputacija“ kontekste, t. y. visi kiti hipotetiškai galimi asmens vertinimai neturi išeiti iš šios sampratos įstatymo nustatyto apibūdinimo ribų.

Pasisakydama dėl nagrinėjamai bylai reikšmingų faktinių aplinkybių, kolegija pažymi ir akcentuoja, kad skundžiamame įsakyme nurodyti informacijos apie pareiškėją šaltiniai (paminėti Specialiųjų tyrimų tarnybos 2015-08-12 raštas Nr. 4-01-5833 ir 2015-08-14 raštas Nr. 4-01-5896 bei papildomai pateikta įslaptinta informacija) yra reikšmingi nagrinėjamai bylai tik tiek, kiek juose nurodyti faktai yra aptarti (įvertinti) pirmosios instancijos teismo, remiantis Valstybės saugumo departamento 2015 m. rugpjūčio 12 d. rašto išslaptinta dalimi, t. y. faktai, kurie teismo buvo pripažinti pakankamai išspręsti bylą. Todėl, laikydamasi pirmosios instancijos teismo nurodytų įrodymų įvertinimo ribų ir jų neperžengdama, kolegija patikrina būtent šios (pirmosios instancijos teismo įvertintos) informacijos apie pareiškėją reikšmingumą pirmiau aptarto Valstybės tarnybos įstatymo 3¹ straipsnio 1 dalies taikymo prasme.

Pirmosios instancijos teismas (remdamasis paminėta Valstybės saugumo departamento 2015-08-12 rašto dalimi) nustatė, kad, 2011 m. duomenimis, pareiškėjas aktyviai dalyvavo Rusijos tėvynainių organizacijų Lietuvoje veikloje. Jis taip pat yra buvęs Jaunimo iniciatyvinės grupės ir Rusų kultūros centro vadovas, Lietuvos rusakalbių jaunimo organizacijų asociacijos ir Vilniaus jaunimo organizacijų sąjungos „Apskritas stalas“ tarybos narys. Pareiškėjo veikla dažniausiai pasireiškia kultūros renginių, parodų, koncertų, minėjimų rengimu ir jų koordinavimu, jis aktyviai dalyvavo Rusijos tėvynainių koordinacinės tarybos veikloje, posėdžiuose, beveik visada būdavo kviečiamas į Rusijos Federacijos ambasadoje Lietuvoje organizuojamus renginius ir priėmimus. Valstybės saugumo departamento duomenimis, pareiškėjas palaikė ryšius su Rusijos Federacijos ambasados Lietuvoje darbuotojais, kuruojančiais tėvynainių klausimus. Be to, Rusijos Federacijos institucijos ir nevyriausybinės organizacijos finansiškai remia pareiškėjo veiklą. Jis organizuoja ir

veda festivalius „Jaunimas prieš terorą“ ir „XXI a. jaunimas“, skirtus paminėti įvairius Rusijos valstybinių švenčių jubiliejus. Pareiškėjas aktyviai dalyvavo siekiant suvienyti Europos Sąjungos šalyse gyvenančių socialiai aktyvų rusakalbį jaunimą steigiant organizaciją „Europos rusakalbio jaunimo aljansas“. Jis rūpinasi Baltarusijos piliečių organizacijų įkūrimu bei registracija Lietuvoje.

Kolegija, vertindama šias pirmosios instancijos teismo nurodytas faktines aplinkybes pirmiau aptartų Valstybės tarnybos įstatymo 3¹ straipsnio 1 dalies (kartu ir šio įstatymo 9 str. 3 d. 1 p.) taikymo prasme, pažymi, kad nei kiekviena iš šių aplinkybių atskirai, nei jų visuma neatitinka nei vieno iš asmens nepriekaištingos reputacijos neturėjimo nustatymo kriterijaus, kurie nurodyti (konkrečiai išvardyti) Valstybės tarnybos įstatymo 3¹ straipsnio 1 dalyje. Kaip jau buvo pasakyta, šis kriterijų sąrašas negali būti plečiamas ar plečiamai interpretuojamas, o asmens, pretenduojančio užimti tam tikras valstybines pareigas, asmeninių savybių vertinimai (patikimumas, lojalumas ir pan.) Valstybės tarnybos įstatymo taikymo prasme turi būti aiškinami tik šio įstatymo naudojamos sampratos „nepriekaištinga reputacija“ kontekste. Todėl pirmosios instancijos teismo nurodyti pareiškėjo veikla bei jo asmeniniai ryšiai byloje taikytinos teisės (t. y. Valstybės tarnybos įstatymo 3¹ str. 1 d. ir 9 str. 3 d. 1 p. taikymo) požiūriu, kolegijos manymu, negali būti pripažinti tinkamu faktiniu pagrindu laikyti pareiškėją neatitinkančiu nepriekaištingos reputacijos asmeniu.

Taigi konstatuotina, kad pirmosios instancijos teismas netinkamai išaiškino ir pritaikė materialinės teisės normas (Valstybės tarnybos įstatymo 3¹ ir 9 str.) ir dėl to neteisingai įvertino byloje esančius įrodymus. Todėl teismo priimtas sprendimas negali būti pripažintas teisingu ir pagrįstu ir yra naikintinas (ABTĮ 143 str.).

Pareiškėjo teismui pareikštas reikalavimas - įpareigoti atsakovą Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministeriją iš naujo svarstyti klausimą dėl jo priėmimo į konkurso būdu laimėtas Jaunimo reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus pareigas - tenkintinas (ABTĮ 88 str. 2 p.).

Pareiškėjo apeliaciniame skunde pateiktas prašymas dėl teismo išlaidų priteisimo kolegijos nenagrinėjamas, nes jis neatitinka ABTĮ 45 straipsnyje nustatytų reikalavimų tokio pobūdžio prašymo turiniui.

Vadovaudamasi Administracinių bylų teisenos įstatymo (1999 m. sausio 14 d. įstatymo Nr. VIII-1029 redakcija, galiojusi iki 2016 m. birželio 30 d.) 140 straipsnio 1 dalies 2 punktu, teisėjų kolegija

n u s p r e n d ž i a:

Vilniaus apygardos administracinio teismo 2016 m. vasario 5 d. sprendimą panaikinti.

Panaikinti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. rugpjūčio 24 d. įsakymą Nr. P1-70 „Dėl sprendimo nepriimti J. L. į konkurso būdu laimėtas Jaunimo reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus pareigas“ ir įpareigoti atsakovą Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministeriją iš naujo svarstyti klausimą dėl pareiškėjo J. L. priėmimo į konkurso būdu laimėtas Jaunimo reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus pareigas.

Sprendimas neskundžiamas.

Teisėjai

Anatolijus Baranovas

Irmantas Jarukaitis

Skirgailė Žalimienė